

Manresa a cop d'ull us desitja que tinguen unes bones festes així com que l'amistat que hem establert enguany perduri en el temps...

El reportatge

Fotografies Sala els Carlins, text refós per J.X.

Els Pastorets dels Carlins, un patrimoni centenari

A Manresa no es poden concebre unes festes nadalenes sense els seus **Pastorets**.

No és aquesta una afirmació gratuïta atès que la **Sala els Carlins** ens els ofereix des de les primeries del segle XX. Es tracta d'una tradició dins la tradició, una cita puntual cada Nadal des de, ni més ni menys, el 25 de desembre de 1910. Fou llavors quant aquells "*Pastorcillos en Belén*" o "*Nacimiento de Jesucristo*" nasqueren ja precursors d'un espectacle que ha esdevingut popular.

Els Pastorets són un dels elements que més identifica la Sala els Carlins i Manresa, o a l'inrevés. Generacions d'actors i espectadors els han convertit en un dels referents nadalencs i culturals de la ciutat.

La Guerra Civil va representar un cruel parèntesi per a tot el país i també per a les representacions dels Pastorets a la manresana Sala els Carlins. Un cop finalitzada, però, el desembre de l'any 1939 tornaren al mateix escenari les representacions de "*Los pastorcillos en Belén*".

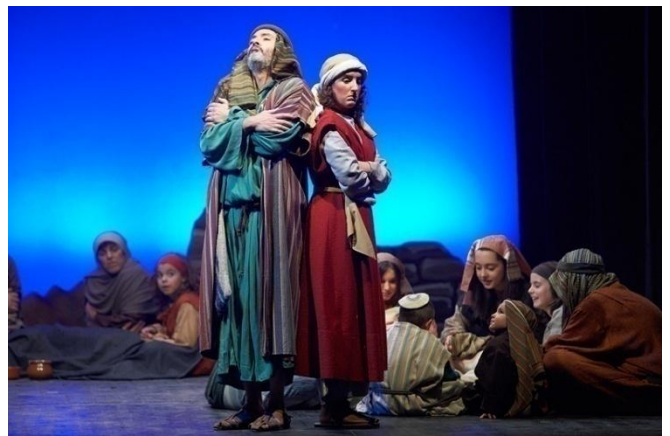
L'any 1963 es van introduir alguns canvis importants en les representacions, alternant amb la versió castellana, la catalana de **Josep Maria Folch i Torres**. Finalment foren els "fills" de l'autor teatral barceloní, en Rovelló, en Lluquet i la resta de la trepa, els que han perdurat fins el dia d'avui.

En el decenni que va de 1984 a 1994 l'encarregat d'escenificar els Pastorets fou el Grup de Teatre l'Espantall, sorgit d'una escissió del Casal Familiar Recreatiu. En aquest període, en concret l'any 1985, tingué lloc la retransmissió que va fer-ne el canal català de TVE, Sant Cugat.

A partir de 1995 les representacions dels Pastorets són repeses de nou pel grup de teatre del Casal amb la col·laboració dels alumnes dels tallers de l'entitat i d'actors i actrius manresans.

Aquest canvi d'etapa va representar també una renovació intensa a l'hora de representar els Pastorets de la Sala els Carlins.

Arribats a l'any 2010 els innocents pastorets, Sant Gabriel i l'entremaliat Lucifer aconseguen, ni més ni menys, arribar a la històrica xifra de 100 anys de representacions gairebé consecutives, només interrompudes pel període de la Guerra Civil espanyola.

L'espectacle

La companyia de teatre de la Sala els Carlins, per si no fos prou difícil mantenir com fins ara el llistó ben alt, s'ha plantejat també un altre repte, el d'obtenir la riulla i la complicitat d'un públic especialment encuriolit i rigorós, els infants. La fita, malgrat les gairebé tres hores que dura l'espectacle, s'ha aconseguit de ple.

El principal objectiu dels Pastorets de la Sala els Carlins, presentar un espectacle complet, cuidat i treballat, requereix de mesos de treball i preparació a causa del gran nombre d'escenes diferents i del rigorós treball dels actors.

La sala "Els Carlins"

La primera notícia de l'existència de l'immoble es remunta a l'any 1870, alhora que es té constància que aquest era ja de bon principi un espai d'esbarjo i activitats culturals. És l'any 1906 quan hi arriba la Joventut Carlista Manresana. El local disposava llavors d'un ampli "cafè-saló" on s'hi celebraven ballades i altres activitats i disposava, possiblement, d'un petit escenari que en tot cas no satisfia les expectatives i necessitats dels nous inquilins.

Per aquest motiu es procedí a la seva ampliació així com l'adequació d'un nou accés més còmode i espaiós pel carrer Sabateria.

Uns anys més tard, el 1910, tingué lloc la primera gran intervenció a l'immoble. L'estructura que veiem de la sala, però, es deu a la reforma feta l'any 1947. En aquesta fase s'amplià la sala d'espectacles i es construí un nou amfiteatre. El dia 27 de juliol de 1975 un fort temporal n'esfondrà el sostre. Un ensurt que, per sort, no causà danys personals però sí alts costos econòmics.

A partir de l'any 2001 i fins els dia d'avui, s'ha portat a terme un ambiciós projecte de rehabilitació, amb l'objectiu de completar tots els serveis d'accessibilitat, complir amb la normativa vigent en temes de seguretat i guanyar nous espais i serveis per a les activitats. La tasca es veu reforçada a partir de l'any 2006 quan s'adquireix la propietat del teatre a través de la Fundació Cultura i Teatre, actual propietària i administradora de l'immoble.

Actualment la sala disposa d'un espai amb capacitat per a més de 400 persones, 286 a la platea i 144 a l'amfiteatre.

Els orígens del Casal

El Casal Familiar i Recreatiu es va constituir l'any 1903 com una entitat política anomenada Joventut Carlista Manresana que, l'any 1906, s'instal·la a l'actual Sala Els Carlins. Tot i el caire polític de l'entitat, ben aviat les activitats culturals van agafar-hi un protagonisme important, formant-se les seccions de teatre, sardanes i agrupacions benèfiques.

Un cop acabada la guerra civil, i amb l'arribada del franquisme, l'entitat va anar perdent la seva vinculació política fins a convertir-se en una entitat cultural i recreativa. Un canvi que s'anà consolidant a partir de l'any 1942.

El senyal més significatiu d'aquest canvi en fou la nova designació com a Circulo Familiar Recreativo.

L'any 1981 es pren el nom actual de Casal Recreatiu, establint-se en els nous estatuts el caràcter cultural i apolític de l'entitat.

Durant aquestes darreres dècades l'activitat més destacada del Casal ha estat en l'àmbit del grup de teatre, els Pastorets, l'organització de concursos i mostres de teatre i la participació en diverses iniciatives ciutadanes.

Platea i amfiteatre de la Sala els Carlins en l'actualitat

Notícies relacionades

El propassat dissabte 10 de novembre, en una reunió que tingué lloc a Manresa, la [Coordinadora de Pastorets de Catalunya](#) va aprovar la creació del Centre de Documentació sobre Pastorets. El seu objectiu serà el de recollir, indexar i investigar en qualsevol dels àmbits relacionats amb aquesta tradició tan arrelada a casa nostra en les festes nadalenques. El president de la Coordinadora, Josep Maria de Ramon, va exposar que el Centre treballarà a partir d'ara per relligar la informació que hi ha escampada per biblioteques, entitats i col·leccions privades amb la intenció de catalogar-la i facilitar-ne l'accés per vies digitals. L'ambiciós projecte és previst que es perllongui al llarg de tres anys dividits en diferents fases.

D'altra banda l'Ajuntament de Manresa aprovà a finals del passat mes d'octubre l'Inventari del Patrimoni Immaterial de Manresa (IPIM) del que, entre d'altres, en formen part els Pastorets de la Sala els Carlins.

Representacions de la temporada 2012-13

Els dies **26, 29 i 30 de desembre** de 2012 i els **1, 6 i 13 de gener** de 2013. Totes les representacions es fan a partir de les 6 de la tarda.

Així mateix el dissabte **26 de gener**, a partir de les 6 de la tarda, els joves i menuts de la Sala els Carlins, (dels 17 anys en avall) posen en escena els anomenats "Pastorets infantils i juvenils". Una ocasió en la que podem veure dalt l'escenari als "secundaris" de les representacions habituals fent d'autèntics protagonistes.

Webs relacionats amb el tema

Definició que en fa la [Wikipèdia](#) en català sobre la tradició dels Pastorets a casa nostra.
El web oficial de la Sala els Carlins i els seus centenaris [Pastorets](#).

Editorial

Gairebé sense adonar-nos hem deixat enrera la calor, algun cistell amb quatre bolets mals comptats i ja estem gairebé a les portes de l'hivern. Ara vindrà aquella maratí festiva que en arribar a Reis acostuma a deixar-nos exhausts i força tips de tanta festeta. Però és la partitura de cada any i sort tenim aquells que la podem interpretar.

I aquest mes tenim una novetat destacada, l'humor gràfic de l'artista manresà **Benvi** qui serà l'encarregat a partir d'ara d'arrencar-nos un somriure cada mes. Benvingut Benvi!!!

D'altra banda a Manresa a cop d'ull seguim endavant i amb un nombre prou important de subscriptors, el que ens omple d'alegria. Com és habitual us recordarem una vegada més el nostre email, manresaacopdull@gmail.com, atès que a través d'ell, entre d'altres coses, podeu demanar-nos la revista, com bé sabeu.

Au, feu bondat i accepteu, com sempre, amb bon humor que us pengin alguna llufa!

Taulell d'activitats

Trilogy Rock ens presenta pel diumenge 2 desembre a les 7 de la tarda al duet australià [Roller One + Justin Cusack](#). (Podeu veure i escoltar el vídeo als [enllaços en blau](#))

Aquest concert tindrà lloc a l'Ateneu Cultural Ca La Samsona, al carrer Sant Bartomeu 32 de Manresa.

Crítica de Manresa a cop d'ull: "Roller One + Justin Cusack", és el nom de la joia musical sota la que s'amaguen el cantautor Fergus McAlpin i el contrabaixista Adam Afiff. En l'àlbum publicat el 2010, "Motorsports", hi trobem cançons que evocuen la sensualitat de [Johnny Cash](#) o la fragilitat de [Nick Drake](#) i [Townes Van Zandt](#), recreant la poètica dels més grans del country-folk. Pels amants d'aquest gènere gairebé un pecat perdre-se'ls.

Resta de concerts per aquest mes de desembre a Ca La Samsona:

El dissabte, 15 de desembre
Grup: "Amics del Bosc", a les 8.

El dissabte, 22 de desembre
Grup: "Albert Palomar", a 2/4 de 8.

El dissabte 29 de desembre
Grup: "BLAÛE", a les 8.

Calendari 2012-2013

“Mares, pares o mestres interessats en el llibre per a infants, es troben el segon dimarts de cada mes, a ¼ de 7 de la tarda, a la Biblioteca del Casino, per a intercanviar opinions al voltant de la lectura i la literatura infantil i juvenil i comentar les novetats més interessants”:

- 11 de desembre
- 15 de gener
- 12 de febrer
- 12 de març
- 9 d'abril
- 14 de maig
- 11 de juny

Els museus de Manresa**Museu Comarcal**

Via de Sant Ignasi, 36-40
93 874 11 55
Divendres i dissabte:
de 10 a 14 h. I de 17 a 20 h.
Diumenges i festes :
de 10 a 14 h.
Entrada general: 3 €
Gratuïta: jubilats, menors de 16
anys i tots els divendres per a
tothom.

Museu de Geologia

Av. Bases de Manresa, 61-73
93 877 72 41
Diumenge de 10 a 13 h.
Altres dies visites concertades
Entrada gratuïta.

Museu de la Tècnica

Crta. De Santpedor, 55
93 877 22 31
De dimarts a diumenge:
de 10 a 14 h.
Entrada general: 3 €
Reduïda: 1,5 € per a jubilats,
estudiants i nens de 12 a 16
anys.
Gratuïta: menors de 12 anys,
docents i Club Súper 3.

Com ja anunciàvem a l'editorial, en aquest número de Manresa a cop d'ull també tenim una destacada novetat que ens fa moltíssima il·lusió. L'artista manresà Benvi inicia la col·laboració amb la revista a través dels seus acudits gràfics. Amb bon humor i un somriure tot és més planer. Us agrada “Benvi’st a cop d’ull” com a nom per a la nova secció? Si hi voleu dir la vostra ja ho sabeu... la interactivitat sempre és positiva.

